

A TANTÁRGY ADATLAPJA

1. A képzési program adatai

1.1 Felső oktatási intézmény	Babe -Bolyai Tudományegyetem, Kolozsvár
1.2 Kar	Pszichológia és Neveléstudományok Kar
1.3 Intézet	Alkalmazott Pszichológia Intézet
1.4 Szakterület	Neveléstudományok
1.5 Képzési szint	Alapképzés (Licenz)
1.6 Szak / Képesítés	Gyógypedagógia – magyar nyelven Gyógypedagógus/ Képesítés kód: L060070020

2. A tantárgy adatai

2.1 A tantárgy neve	A gyógypedagógia alapjai						
2.2 Az előadásért felelős tanár neve	Dr Orbán Réka, adjunktus						
2.3 A szemináriumért felelős tanár neve	Dr. Kálcza Jánosi Kinga adjunktus						
2.4 Tanulmányi év	I	2.5 Félév	I	2.6. Értékelés módja	Vizsga	2.7 Tantárgy típusa	alaptantárgy

3. Teljes becsült idő (az oktatási tevékenység féléves óraszámja)

3.1 Heti óraszám	4	melyből 1: 3.2 előadás	2	3.3 szeminárium/labor	2
3.4 Tantárgyban szereplő össz-óraszám	56	melyből 1: 3.5 előadás	28	3.6 szeminárium/labor	28
A tanulmányi idő elosztása:					126
A tankönyv, a jegyzet, a szakirodalom vagy saját jegyzetek tanulmányozása					42
Könyvtárban, elektronikus adatbázisokban vagy terepen való további tájékozódás					42
Szemináriumok / laborok, házi feladatok, portofóliók, referátumok, esszék kidolgozása					42
Egyéni készségfejlesztés (tutorálás)					1
Vizsgák (írásbeli+szóbeli)					2+2
Más tevékenységek:					
3.7 Egyéni munka össz-óraszámja	126				
3.8 A félév össz-óraszámja	182				
3.9 Kreditszám	7				

4. Előfeltételek (ha vannak)

4.1 Tantárgy	•
4.2 Kompetenciabeli	•

5. Feltételek (ha vannak)

5.1 Az előadás lebonyolításának feltételei	•
5.2 A szeminárium / labor lebonyolításának feltételei	•

6. Elsajátítandó jellemző kompetenciák

Szakmai kompetenciák	<ul style="list-style-type: none"> • C.2 Specifikus gyógypedagógiai beavatkozás (kompenzálás, fejlesztés, terápia) SNI személyek számára • C.3 Adaptált nevelési programok tervezése különböző szintek és célcsoportok számára • C.4 Gyógypedagógiai tanácsadás különböző személyek, csoportok, kategóriák számára (gyerekek, tanulók, családok, tanárok, dolgozók) • C.5 Folyamatos önfelmérés, állandó szakmai, gyakorlati és karrierfejlesztés
Transzverzális kompetenciák	<ul style="list-style-type: none"> • Szakmai deontológiai szabályok alkalmazása, alapvető explicit értékrendszerek szerint, a fogyatékkal élő személyek jogaival és máltóságának tiszteletben tartásával • Interdiszciplináris szakmai csoportokban való hatékony együttműködés, a neveléstudományokra specifikus projektek, programok hatékony életbeültetése érdekében • Hatékony tanulási módszerek alkalmazása a szakmai életben az folytonos továbbképzés érdekében

7. A tantárgy célkitűzései (az elsajátítandó jellemző kompetenciák alapján)

7.1 A tantárgy általános célkitűzése	<ol style="list-style-type: none"> 1. A terület és a szakosodás alapfogalmainak, elveinek és módszereinek ismerete, megértése 2. Az alapismeretek alkalmazása a területhez tartozó különböző típusú fogalmak, helyzetek, folyamatok, projektek stb. magyarázatára és értelmezésére 3. A területre jellemző meghatározott helyzetek, problémák megoldására kidolgozott alapszabványok és elvek alkalmazása felügyelet alatt
7.2 A tantárgy sajátos célkitűzései	<p>C.2.2 Az elméleti ismeretek szakszerű értelmezése a sérüléstípushoz és a súlyosság mértékéhez adaptált gyógypedagógiai beavatkozási programok kidolgozása során</p> <p>C.2.3 az alapelvek alkalmazása a személyes beavatkozási tervek kidolgozásában, a SNI gyerekek tantervének adaptálásában az egyéni sajátosságaihoz</p> <p>C.3.2 Az alapvető gyógypedagógiai alapismeretek megfelelő használata: a specifikus beavatkozási, fejlesztési, tantervi stratégiák, tartalmak, eszközök tervezésének magyarázatában és értelmezésében</p> <p>C.3.3 A speciális nevelési szükséglet egyének nevelésében és rehabilitálásában előforduló egyéni és csoportos problematikus- és konfliktushelyzetek felismerése</p> <p>C.3.4 Az SNI személyek nevelése, rehabilitációja, fejlesztése során hatékony stratégiák kidolgozása és értékelése a felmerülő problémák és konfliktusok megoldására</p> <p>C.4.1 Az adaptált kommunikációs stratégiák és az SNI személyeknek szóló tanácsadás főbb irányzatainak leírása</p> <p>C.4.2 A sérültek és családjaik alapvető szükségleteinek alapján választott gyógypedagógiai tanácsadási módszer indoklása és alkalmazása</p> <p>C.5.1. Modern módszertani megközelítések azonosítása az SNI személyek fejlesztésében, nevelésében és társadalmi inklúziójában</p> <p>C.5.2 A pszicho-szociális környezet értelmezése az alapvető gyógypedagógiai ismeretek alkalmazása alapján</p>

8. A tantárgy tartalma

8.1 El adás	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
1. A speciális és inkluzív oktatás összehasonlítása	El adás	
2. Speciális nevelési szükséglet, fogyatékoság, terminológiai változások a gyógypedagógiában	Vita	
3. A sérüléshez vezető tényezők osztályozása	Power pointos bemutató	
4. Mozgássérülés fogalma	Audiovizuális módszerek, vita, power pointos bemutató	
5. A szomatopedagógia fogalma	Esetelemzés, vita	
6. Súlyos látássérülés (vakág és aliglátás) fogalma	Kérdve kifejtés	
7. A gyengénlátás fogalma	Kooperatív technikák	
8. A hallássérülés fogalma	Magyarázat, vita	
9. Szurdopedagógia fogalma	Ötletbörze, vita	
10. Értelmi akadályozottság fogalma	Érvelés, ellentétes nézetek ütköztetése	
11. Autizmus fogalma	Kiscsoportos megbeszélés, esetelemzés	
12. Beszédhibák osztályozása és a logopédiai ellátás	Bemutató, modellezés	
13. A tanulási zavarok fogalma és osztályozása	Érvelés, ellentétes nézetek ütköztetése	
14. A halmozottan sérültek ellátása	Esetelemzés, vita	
<p>Kötelező könyvészet</p> <p>Adolfsson, M. (2011). Applying the ICF-CY to identify everyday life situations of children and youth with disabilities. Dissertation Series No. 14, <i>Studies from Swedish Institute for Disability Research</i> No. 39, Jönköping, Sweden</p> <p>Borca, C. V. (2010). The school inclusion of children with special educational needs in Romania. <i>Procedia Social and Behavioral Sciences</i>, 2, 4325–4329.</p> <p>Breslau, N. Breslau, J., Miller, E., Raykov, T. (2011). Behavior problems at ages 6 and 11 and high school academic achievement: Longitudinal latent variable modeling. <i>Psychiatry Research</i>, 185, 433–437.</p> <p>Brown, H. K., Ouellette-Kuntz, H., Hunter, D., Kelley, E. (2010). Assessing need in school-aged children with an autism spectrum disorder. <i>Research in Autism Spectrum Disorders</i>, 4, 539–547.</p> <p>Harris, G. A., Kirk, W. (eds., 1993). <i>The Foundations of Special Education</i>. Council for Exceptional Children, Reston</p> <p>Ajánlott könyvészet</p> <p>Benczúr Miklósné (2001). Szomatopedagógiai módszerek, eljárások II. <i>Szomatopedagógia</i>. BGGyTF, Budapest</p> <p>Frölich, A. (1996). Életterek – életálmok. in Márkus E. (szerk.). <i>Halmozottan sérült, súlyosan mozgáskorlátozott gyermekek nevelése, fejlesztése: Szemelvénygyűjtemény</i>. ELTE – BGGYTF, Budapest</p> <p>Gordosné Szabó A. (2004). <i>Gyógyító pedagógia</i>. Medicina kiadó, Budapest</p> <p>Göllesz V. (1992). <i>Gyógypedagógiai kórtan</i>. TK, Budapest</p> <p>Hatos Gy. (2006). Az értelmi akadályozottság az Egészségügyi Világszervezet (WHO) új nemzetközi klasszifikációja tükrében in Dombi A. (szerk.). <i>A gyógypedagógiai képzés elmélete és gyakorlata</i>. APC – Stúdió, Gyula</p> <p>Illyés S. (2000). <i>Gyógypedagógiai alapismeretek</i>. ELTE, Budapest</p> <p>Odom, S L; Horner, R.H.; Snell, M.E.; Blacher, J. (2007). <i>Handbook of developmental disabilities</i>. Guilford Press, New York, USA</p> <p>Spaller Árpád, Spaller Katalin (2006). <i>Gyógypedagógiai ismeretek tára</i>. Timp kiadó, Budapest</p> <p>Vasek S. (2003). <i>A speciális pedagógia alapjai</i>. Sapia, Bratislava</p> <p>Zalabai P. (1999). <i>Hogyan segítsük sérült embertársainkat?</i>. Motiváció alapítvány, Miskolc</p>		
8.2 Szeminárium / Labor	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
1. Kinek van szüksége speciális oktatásra?	Ötletbörze	
2. Miért változott a terminológia?	Érvelés, ellentétes nézetek ütköztetése	
3. A rizikófaktorok elkerülésének lehetőségei	Kiscsoportos megbeszélés	

4. Esetelemzés – mozgássérülés	Audiovizuális módszerek, esetelemzés	
5. Mozgássérültek mindennapjai	Kiscsoportos megbeszélés	
6. A súlyos látássérültek tanulása és térbeli tájékozódása	Érvelés, ellentétes nézetek ütköztetése	
7. A látássérültek mindennapjai	Audiovizuális módszerek, esetelemzés	
8. Esetelemzés – hallássérülés	Esetelemzés, vita	
9. A hallássérültek mindennapjai	Power pointos bemutató	
10. Esetelemzés – értelmi akadályozottság	Esetelemzés, vita	
11. Autista gyermek rehabilitációja	Power pointos bemutató	
12. A verbális kommunikáció fontossága	Érvelés, ellentétes nézetek ütköztetése	
13. A tanulási zavaros gyermekek tünetei	Kiscsoportos megbeszélés	
14. A halmozott sérültek rehabilitációja	Audiovizuális módszerek	

Kötelező könyvészet

Devergie, A., Grimault, N., Healy, E. W., Berthommier, F. (2011). The effect of lip-reading on primary stream segregation. *J. Acoust. Soc. Am.* 130 /1, 283–291.

Graham, H. (2010). How the tea is made; or, the scoping and scaling of ‘everyday life’ in changing services for ‘people with learning disabilities’. *British Journal of Learning Disabilities*, 38, 133–143.

Hristovska, D., Jovanova-Mitkovska, S. (2010). Practical strategies to improve learning and achievements of pupils with special educational needs in elementary school. *Procedia Social and Behavioral Sciences*, 2, 2911–2916.

Lancioni, G. E., O’Reilly, M. F., Singh, N. N., Sigafoos, J., Green, V. A., Oliva, D., Alberti, G., Carrella, L. (2013). Two women with multiple disabilities communicate with distant partners via a special text messaging system. *Research in Developmental Disabilities*, 34, 397–403.

Tee, St., Cowen, M. (2012). Supporting students with disabilities. Promoting understanding amongst mentors in practice. *Nurse Education in Practice*, 12/1, 6-10.

Ajánlott könyvészet

Benczúr Miklós (2001). Szomatopedagógiai alapismeretek. *Szomatopedagógia*. BGGyTF, Budapest

Gadó M. (2008). Látászavarok felismerése kisgyermekkorban és a megsegítés lehetőségei az iskolában. *Erdélyi Pszichológiai Szemle*, Kolozsvári Egyetemi Kiadó, IX. évf, 4 szám., Kolozsvár

Gordosné Szabó A. (2004). A gyógypedagógiai segítséget igénylő személyekről. *Bevezető általános gyógypedagógiai ismeretek*. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest

Gósy M. (2005). Az olvasás és olvasási nehézség. in *Pszicholingvisztika*. Osiris kiadó, Budapest

Gyenei M. (2006). Tanulási alkalmasság- iskolai beválás in M. Tamás M. (szerk.). *Integráció és inklúzió*. Trefort, Budapest

Hatos Gy. (2008). Alapfogalmak – multidiszciplináris nézőpontok in *Az értelmi akadályozottsággal élő emberek: nevelésük, életük*. APC-stúdió, Gyula

Kálmán Zs. (2006). *Mással – hangzók...* Bliss alapítvány, Budapest 3. Fejezet

Vaughan P. (1996). Az anyák elbeszélései in *Hallani tanulunk*. BGGyTF, Budapest

Vicsi K. (1995). Beszédkorrektor. In Csányi Y. (szerk.). *Tanulmányok a hallássérültek beszéd-érthetőségének fejlesztéséről*. BGGyTF, Budapest

9. Az epiztemikus közösségek képviselői, a szakmai egyesületek és a szakterület reprezentatív munkáltatói elvárásainak összhangba hozása a tantárgy tartalmával.

- Romániai Pszichológusok Társaságának Deontológiai Kódjának és elírásainak, törvényének megfelelő (Colegiul Psihologilor din România, a Codului deontologic al profesiei de psiholog cu drept de liber practică (www.copsi.ro) i a Procedurilor de atestare în conformitate cu Normele metodologice de aplicare a Legii 213/2004)
- A felsőoktatási foglalkoztatások-szakmák nyilvántartásának megfelelő (Registrul Național al Calificărilor din învățământul Superior (http://www.rncis.ro))

10. Értékelés

Tevékenység típusa	10.1 Értékelési kritériumok	10.2 Értékelési módszerek	10.3 Aránya a végs jegyben
10.4 El adás	Vizsga	írásbeli	35%
		szóbeli	35%
10.5 Szeminárium / Labor	Zárthelyi vizsga	Parciális vizsgák	10% (5%+5%)
	Tudományos dolgozat	A kötelez és ajánlott könyvészet alapján	10%
	Gyakorlati dolgozat	Interjú egy szakemberrel	10%

10.6 A teljesítmény minimumkövetelményei

- Ha a félévi vizsga részeit alkotó (végs jegy 70%-a) a szóbeli- (végs jegy 35%-a) vagy írásbeli vizsgán (végs jegy 35%-a) nem kapja meg az átmen jegyet (5,00), akkor nem megy át a vizsgán, még akkor sem, ha a 10.5 pontban megjelölt 30%-os el írásoknak eleget tett

- Az óralátogatási kötelezettségeket (min. 85%) elmulasztó hallgató vizsgáról való kizárással büntetend
- A gyakorlati órák (laboratórium, gyakorlat, projekt stb.) esetében bepótolandó igazolt vagy igazolatlan hiányzások maximális hányada az összóraszám legfeljebb 15%-a lehet (14 jelenlétb 1 jelenlétb 1 max. 3-szor lehet hiányozni)

A parciális vizsga pótolható, ha a diák nyomós érvekkel (kórházi beutaló, haláleset a családban, stb.) indokolja hiányzását.

A hiányzások száma beleszámít a végs jegy kerekítésének irányába is.

A félév közbeni feladatok vizsgaid szakban nem pótolhatóak.

Azoknak a hallgatóknak, akik pótvizsgára vagy jegyemelésre jelentkeznek, **minden tantárgyi követelménynek** eleget kell tenniük.

Kitöltés dátuma

2016.10. 01.

El adás felel se

dr Orbán Réka, adjunktus

Szeminárium felel se

dr Kálcza Jánosi Kinga adjunktus

Intézetigazgató

dr. Szamosközi István, professzor